

SPIS TREŚCI

Noty autorskie	4
ZAMIAST WSTĘPU	
Bajka duńska o ocenianiu... dla nauczycieli	5
Metafora oceniania	6
Uczenie się w tradycyjnej oraz w nowoczesnej szkole	7
Jaka jest moja rola jako nauczyciela wspierającego ucznia?	8
Pytania rozwojowe	8
Dokładniejsze spojrzenie na potrzeby	9
Karta zasad właściwego nauczania	10
OCENA KSZTAŁTUJĄCA	
Kontekst wymogów podstawy programowej	12
Kontekst wymagań państwa wobec szkół	16
Zmiana w ocenianiu	18
Podstawowa forma ewaluacji edukacyjnej	26
Narzędzie motywacji ucznia	32
Informacja zwrotna dla nauczyciela	38
Informacja zwrotna dla rodzica	44
Narzędzia coachingowe w formułowaniu ocen	48
Narzędzia coachingowe w indywidualnej rozmowie z uczniem i rodzicami	52
Przykłady pytań i pracy na wyznaczonych celach	56
W przypadku sprawdzianów, prac pisemnych oraz testów	63
ZAMIAST ZAKOŃCZENIA	
Źródła	67
Rekomendacja bibliografii	69
Rekomendacja netografii	73
Nauczyciele są jak rodzice	74
Jak kochać dziecko	74
Normalny dorosły człowiek	74

NOTY AUTORSKIE

Małgorzata Budzik

Coach, edukator, trener komunikacji oraz kompetencji interpersonalnych, polonistka, nauczyciel praktyk.

BAJKA DUŃSKA O OCENIANIU... DLA NAUCZYCIELI

Pewnego dnia zwierzęta postanowiły zrobić coś dla rozwiązania problemów współczesnego świata. Podjęły decyzję o pilnej potrzebie założenia szkoły. Powołano Komitet Szkolny złożony z niedźwiedzia, sarny i bobra. Dyrektorem mianowano jeża. W programie szkolnym umieszczono następujące przedmioty: bieganie, wspinanie się, latanie i pływanie. W celu lepszej organizacji nauczania postanowiono, że wszystkie zwierzęta będą uczyły się wszystkich przedmiotów w ten sam sposób. Kaczka osiągnęła najlepsze wyniki w pływaniu, okazała się nawet lepsza od nauczyciela. Niestety, z latania otrzymała tylko 3+, a z bieganiem zupełnie nie dawała sobie rady. Z tego powodu została skierowana na dodatkowe zajęcia wyrównawcze. Podczas gdy inni trenowali pływanie, kaczka uczyła się biegać. Po pewnym czasie jej powykrzywiane nóżki były tak zmęczone, że osiągała tylko przeciętne wyniki w pływaniu.

Wiewiórka otrzymała 6 ze wspinania się, ale bardzo frustrowały ją lekcje latania, ponieważ nauczyciel wymagał startu z czubka drzewa. Długie ćwiczenia spowodowały znaczne obniżenie ocen.

Orzeł był dzieckiem problemowym, często strofowanym. Na lekcjach wspinania potrafił znaleźć się na szczycie drzewa szybciej niż inni uczniowie, tyle że chciał to robić na własny sposób.

Królik rozpoczął zajęcia z biegania jako najlepszy w klasie, ale dodatkowe lekcje pływania były powodem jego załamania nerwowego. Został skierowany do szkoły specjalnej na obserwację psychologiczną. W tej szkole jedynym przedmiotem było pływanie. Pies preriowy trzymał się z daleka od szkoły, ponieważ komitet szkolny nie zaakceptował kopania jako przedmiotu. Zaprzyjaźnił się z borsukiem i został jego pomocnikiem. Później dogadali się z dzikimi świniami i założyli szkołę prywatną, która wkrótce okazała się sukcesem.

Szkoła, która pragnęła zająć się rozwiązywaniem problemów współczesnego świata została zamknięta. Zwierzęta odzyskały wolność. [1]

METAFORA OCENIANIA

Współczesna szkoła pragnie rozwiązywać wszystkie problemy całego świata. Jako priorytet stawia sobie nauczanie wszystkiego wszystkim! Być może uwzględnia indywidualne potrzeby, możliwości, ograniczenia, predyspozycje, potencjał, zdolności uczniów... Nauczyciele, choć obowiązują ich zasady podmiotowości, indywidualizowania, dostosowywania wymagań, zapominają, że w zespole uczniowskim są różne osoby.

■ **Uczniowie, których cechuje określony typ inteligencji:**

- lingwistyczna,
- logiczno-matematyczna,
- muzyczna,
- wizualno-przestrzenna,
- kinestetyczna,
- przyrodniczo-ekologiczna,
- interpersonalna,
- intrapersonalna,
- kreatywna,
- zmysłowa,
- historyczna.

■ **Uczniowie, których charakteryzuje określony typ uczenia się:**

- teoretyczny,
- refleksyjny,
- praktyczny,
- pragmatyczny.

■ **Uczniowie, którzy znajdują się na określonym poziomie kompetencji i wiedzy:**

- nieświadoma niekompetencja,
- świadoma niekompetencja,
- świadoma kompetencja,
- nieświadoma kompetencja.

■ **Uczniowie, u których dominuje dana preferencja sensoryczna:**

- wzrokowcy,
- słuchowcy,
- kinestetycy (dominacja ruchowa),
- kinestetycy (dominacja czuciowa).

Analogia pomiędzy szkołą z bajki a szkołą współczesną jest aż nadto wyrazista. Jaki jest morał tej historii? Bardzo prosty i oczywisty: różnimy się od siebie pomimo podobieństw. Różnicują nas możliwości uczenia się... uczenia się pisanie, czytanie, liczenie, śpiewanie, bieganie, rysowanie. Wspierajmy zatem w uczniach to, co potrafią i w czym są dobrzy; wspomagajmy to, z czym sobie słabiej radzą.